

Prawo miejscowe w kształtowaniu zrównoważonego rozwoju przestrzeni województwa

Janusz Sepioł

Toruń, listopad 2017

Teza 1. Dwie koncepcje ładu przestrzennego

1. Ład lokalny (ład zabudowy)

- podobne budynki wzdłuż czytelnych linii zabudowy, zwarty kształt miejscowości, jasna dominanta etc.

„miasto jako dzieło sztuki”

2. Ład regionalny (ład krajobrazu)

- koncepcja rozwoju dostosowana do warunków krajobrazowych, przestrzennych, demograficznych, kulturowych; rozwój zgodny z naturalnym potencjałem miejsca,

„rozwój w harmonii z krajobrazem”

Prawo miejscowe w regionalnym planowaniu przestrzennym – Studium przypadku

Lp.	Problem	Instrumentarium rozwoju			
		istniejące		postulowane	
		prawne	finansowe	prawne	finansowe
1.	„Kurczenie” i starzenie się miast	Przepisy ustawy o rewitalizacji	RPO	–	Finansowanie gospodarki mieszkaniowej
2.	Nadmierna ekspansja na nowe tereny	Zakaz wyznaczania terenów ponad potrzeby	–	–	Opodatkowanie terenów przeznaczanych pod zabudowę
3.	Zróżnicowania w poziomie życia	–	RPO	Standardy urbanistyczne	–
4.	Wytracanie gruntów z użytkowania rolniczego	–	–	Zakazy przeznaczania pewnych gruntów na cele nierolnicze	Nowe priorytety PROW
5.	Katastrofa smogowa	Regionalne przepisy antysmogowe	RPO WFOŚiGW	–	–
6.	Fikcja ochrony krajobrazu	Ustanawianie parków krajobrazowych i OCHK, audyt – krajobrazy priorytetowe;	–	Lokalne przepisy urbanistyczne, Ustanawianie parków kulturowych przez województwa	Wsparcie gmin objętych obszarami ochrony krajobrazu
7.	Niewykorzystane potencjały turystyczne	–	RPO	–	–
8.	Wyspy niedostępności komunikacyjnej	Plan transportu zbiorowego; plan rozwoju sieci drogowej	RPO	Możliwość koncesjonowania i subsydiowania autobusowego transportu publicznego	–
9.	Luki infrastrukturalne	Aglomeracje wodno-ściekowe; rejony gospodarki odpadami	RPO	–	–

Teza 2. Projekt Kodeksu urbanistyczno-budowlanego zmienia zasadniczo regionalny akt planowania przestrzennego; od aktu kierownictwa wewnętrznego w stronę aktu prawa miejscowego

Według KUB ustalenia przestrzenne województwa określają:

- 1) obszary dopuszczalnej lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii większych niż mała instalacja w rozumieniu przepisów o odnawialnych źródłach energii;
- 2) obszary dopuszczalnej lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 5 000 m²;
- 3) obszary zakazu zmiany przeznaczenia gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III na cele nierolnicze;
- 4) obszary dopuszczalnej lokalizacji obiektów rolniczego chowu i hodowli zwierząt, stanowiących przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 5) lokalizację obszarów krajobrazów priorytetowych oraz ustalenia dotyczące kształtowania i ochrony tych krajobrazów, w tym lokalne formy architektoniczne zabudowy;
- 6) lokalizację obszarów kształtowania krajobrazu oraz ustalenia dotyczące kształtowania i ochrony tych obszarów, w tym lokalne formy architektoniczne zabudowy.

Oznacza to, usunięcie z treści regionalnego planowania przestrzennego całego kompleksu zagadnień osadniczych, infrastrukturalnych i ekologicznych.

Teza 3. Klasyczna problematyka regionalnego planowania przestrzennego winna wejść w strukturę strategii rozwoju regionu

Zmiana będąca konsekwencją ustaleń KUB oznacza nowy kształt strategii rozwoju województwa i takie procesy jak np.:

- wzrost znaczenia programów i projektów inspirowanych analizą przestrzenną,
Inspire Policy Making with Territorial Evidence (ESPON)
- ustanawianie i delimitacja obszarów specjalnych polityk (interwencji) regionalnych, np. na potrzeby kontraktów wewnątrzregionalnych / kontraktów terytorialnych, jako elementów strategii,
- realizacja celów polityki przestrzennej instrumentami finansowymi (integracja planowania);

Teza 4. Planowanie przestrzenne w województwie stać się winno planowaniem krajobrazu

- rozszerzyć kompetencje województw do stosowania prawa lokalnego w zakresie kształtowania krajobrazu (krajobrazy priorytetowe, obszary kształtowania krajobrazu, parki krajobrazowe i plany ich ochrony),
- dodać województwom kompetencje w zakresie kształtowania parków kulturowych,

Dziękuję za uwagę

Rola planowania zintegrowanego

Inspire Policy Making with Territorial Evidence (ESPON)

- Strategia regionalna jako zbiór programów inspirowanych analizą przestrzenną.
- Ustanawianie obszarów specjalnych polityk (interwencji) regionalnych, np. na potrzeby kontraktów wewnątrzregionalnych / kontraktów terytorialnych.

*W PZPW Małopolski wydzielono siedem terytoriów:
Farma, Klin Rozwojowy, Metropolia, Oaza, Dolina Przedsiębiorczości,
Ogród, Park Górski, jako obszarów potencjalnych ZIT-ów*

- Zdefiniowanie obszarów potencjalnych nowych parków krajobrazowych (działanie przestrzenne), dla których ustala się jednocześnie ramowy program wsparcia (działanie strategiczne).